

วิสัยทัศน์ (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง

พันธกิจ(๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

๑. พัฒนาระบบและกลไกส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ของชุมชน
๒. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการชุมชน
๓. ส่งเสริมการพัฒนาระบบกลไกและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชน
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. พัฒนาสมรรถนะองค์กรในการทำงานเชิงบูรณาการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ (๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

๑. สร้างสรรค์ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข
๒. เสริมสร้างขีดความสามารถการบริหารงานชุมชน
๓. ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์
๔. เสริมสร้างธรรมาภิบาลและความมั่นคงของทุนชุมชน
๕. เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

ประวัติกรรมการพัฒนาชุมชน

กรรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยราชการระดับกรมของกระทรวงมหาดไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่1ตุลาคม2505 ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม ฉบับที่10พ.ศ.2505โดยโอนกิจการบริหารของส่วนพัฒนาการ ท้องถิ่นกรม มหาดไทยเดิมเป็นกิจการ บริหารของกรมการพัฒนาชุมชน ในขณะที่กิจการบริหาร ของกรมมหาดไทย ได้โอนเป็นกรมการปกครอง

ในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหาร ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งปรับปรุงใหม่พ.ศ.2505 และเนื่องจากกรมการพัฒนาชุมชนและกรมการปกครอง มีรากฐานมาจากกรมมหาดไทย เหมือนกันมีความ สัมพันธ์กันทางจิตใจ ในทางการทำงานที่ต้องปฏิบัติให้บรรลุผลตามนโยบายของกระทรวงร่วมกัน กระทรวงมหาดไทย จึงมี หนังสือด่วนมากที่1890/2505 ลงวันที่12พฤศจิกายน2505สั่งการไปยัง ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัดให้รับทราบคำสั่งที่1358/2505 เรื่องระเบียบว่า ด้วยความสัมพันธ์และปฏิบัติงานร่วมกันของกรมการปกครองและกรมการพัฒนา ชุมชน

สรุปได้ว่า "การพัฒนาชุมชนเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ในยุคนั้นที่จะ ปรับปรุงความเป็นอยู่และมาตรฐาน การครองชีพของประชาชน ในชนบทให้ดียิ่งขึ้น ในระดับอำเภอ มีนายอำเภอเป็นผู้ประสานงานระหว่าง เจ้าหน้าที่ วิชาการของ กระทรวง ทบวงกรมต่างๆ กับพัฒนากร ให้ปฏิบัติงานร่วมกันตาม หลักการ ระเบียบ และวิธีการ ในระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบ ในการบริหารงาน พัฒนาชุมชน โดยอาศัยการประสานงาน อย่างใกล้ชิด ระหว่างส่วนราชการ ต่าง ๆ ของจังหวัด กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายให้ข้าราชการของทั้งสองกรม นี้ได้มีโอกาส ศึกษา ประชุม สัมมนาและร่วมกันปฏิบัติงาน พัฒนาชุมชน ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และมีหลักการสับเปลี่ยน โอน หรือยืมตัวหมุนเวียนกันไปปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น และเหมาะสม ในการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นของข้าราชการของกรมการ ปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี และสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย สามารถสอบร่วมกันได้ "

ภารกิจความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทยพ.ศ. 2552 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทยพ.ศ. 2552 ให้กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพโดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางในการพัฒนาชุมชนระดับชาติ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ เอกชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการพัฒนาชุมชน ได้ใช้เป็นกรอบแนวทาง ในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความสามารถ และความเข้มแข็งของชุมชน
- (2) จัดทำและพัฒนาบรรพมาตฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับประเมินความก้าวหน้า และมาตรฐานการพัฒนาของชุมชน
- (3) พัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ การจัดการความรู้ การอาชีพ การออม และการบริหารจัดการเงินทุนของชุมชน เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน ชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กร ชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน
- (4) สนับสนุนและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศชุมชน ส่งเสริมการใช้ประโยชน์และการ ให้บริการ ข้อมูลสารสนเทศชุมชน เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้ในงานพัฒนาชุมชน และการ จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน
- (6) ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชนให้มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ และสมรรถนะในการทำงาน รวมทั้งให้ความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาชุมชน แก่หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรี มอบหมาย

ความหมายของโลโก้กรมการพัฒนาชุมชน :

วงกลมภายในเป็นรูป โครงสร้างของบ้านชนบท มีตัวอักษร พช. อยู่ใต้รูปบ้าน มีลายกนก แบบเครื่องหมาย ๖ และ ๘ บนตัวอักษร พ. และอักษร ช.

ขอบวงกลมล้อมรอบวงกลมภายในมี 4 สี 4 ช่วง

หมายถึงหลักการทำงาน 4 ป.

หมายถึง ประชาชน

หมายถึง ประชาธิปไตย

หมายถึง ประสิทธิภาพ

หมายถึง ประหยัด

โครงสร้างกรมการพัฒนาชุมชน

การแบ่งส่วนราชการ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552 ให้แบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน ดังต่อไปนี้

ก. ราชการบริหารส่วนกลาง

- (1) สำนักงานเลขานุการกรม
- (2) กองการเจ้าหน้าที่
- (3) กองคลัง
- (4) กองแผนงาน
- (5) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
- (6) สถาบันการพัฒนาชุมชน
- (7) สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
- (8) สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน
- (9) สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

ข. ราชการบริหารส่วนภูมิภาค

- (1) สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด 76 จังหวัด
- (2) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ 878 อำเภอ

หลักการงานกับประชาชน

1. พิจารณาภาวการณ์ที่เป็นอยู่ในชุมชนเป็นหลักเริ่มงาน
2. ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและรู้เห็นตั้งแต่เริ่มต้น
3. โครงการและกิจกรรมพัฒนาชุมชนต้องค่อยเป็นค่อยไป ไม่เร่งรีบ รวดรัด
4. แสวงหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชนให้พบ
5. ใช้วิธีดำเนินงานแบบประชาธิปไตย
6. การวางโครงการต้องยืดหยุ่นอ่อนตัวได้ตามสถานการณ์
7. ทำความเข้าใจในวัฒนธรรมของชุมชน
8. แสวงหาผู้นำท้องถิ่นและผู้นำชุมชนเป็นมิตรร่วมงาน
9. ใช้องค์กรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์
10. อาศัยนักวิชาการหรือผู้ชำนาญเฉพาะสาขา
11. ทำงานกับสมาชิกทุกคนในสถาบันครอบครัว
12. โครงการต้องมีลักษณะกว้าง เพื่อสนองความต้องการของประชาชนได้ ครอบคลุม
ปัญหาด้านต่าง ด้วย
13. ทำการประเมินงานเป็นระยะๆ
14. ทำงานกับคนทุกชั้นของสังคม
15. สอดคล้องเป็นแนวทางเดียวกับกรอบนโยบายของชาติ
16. อาศัยหลักการเข้าถึงชุมชน
17. ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์